

HD

EVEN VRAGEN AAN

Ingrid Rollema
Kunstenaars

‘We moeten anders kijken naar het oosten’

Na jaren directeur van de Vrije Academie te zijn geweest, baarde de Haagse kunstenaar Ingrid Rollema opzien met het project ‘Gegoten Lood’, dat een aanklacht was tegen het Amerikaanse optreden in Irak en de Israëlische aanval op Gaza. Vanaf vandaag is het kunstwerk te zien in Brussel.

Brussel?

„Ik wil mijn project internationaal onder de aandacht brengen. Brussel is daarvoor een uitstekende plek met al zijn internationale organisaties.”

Wat is ‘Gegoten Lood’ precies voor een project?

„Het is een installatie die is ontstaan uit verontwaardiging over het filmpje waarop te zien is hoe vanuit een Amerikaanse helikopter onschuldige Irakezen worden gedood. Tegelijk werd ik gegrepen door de aanval op de Gazastrook waarbij 1417 Palestijnen zijn gedood. Een onderdeel van het kunstwerk is een installatie met 1417 loden poppetjes.”

Is de opzet in Brussel hetzelfde als vorig jaar in Den Haag op de Binckhorst?

„Nee. In overleg met contacten in Brussel heb ik gekozen voor een verbreding van de context. We richten ons nu op de Arabische Lente en op de Occupy-beweging. Dat zijn namelijk loten aan dezelfde stam. Men protesteert tegen een samenleving die bestaat uit mensen die ingesloten en mensen die uitgesloten zijn. In het geval van de Arabische Lente gaat het er ook om dat we op een hele andere manier naar het oosten moeten gaan kijken. We moeten ons erin verdiepen.”

Maar dat lukt niet met één kunstinstallatie toch?

„Nee, maar daarom tonen we in De Markten aan de Oude Graanmarkt in Brussel ook andere kunstwerken. En er is een programma met lezingen en voorstellingen. Vanavond wordt de expositie geopend en hij is te zien tot en met 28 november.

Hollandse vraag: wie gaat dat betalen?

„Nou, dat is best een probleem, want als je iets in het buitenland doet, halen Nederlandse fondsen af. Maar ik heb nu het instrument van ‘crowd funding’ ontdekt. Dat loopt via internet. We hebben 90.000 euro nodig; 50.000 is al binnen.”

HERMAN ROSENBERG

Velvet heeft primeur album ‘Tot ziens, Justien Keller’ van Spinvis

DELFT • Singer-songwriter Erik de Jong, beter bekend als Spinvis, komt zondag naar cd-winkel Velvet aan de Voldersgracht om daar zijn nieuwe album te presenteren aan het Delftse publiek. Daarmee heeft Delft de primeur, want de officiële lancering is op 22 november.

Tot ziens, Justine Keller is het

derde studioalbum van Spinvis. In de periode tussen de laatste twee albums heeft de muzikant zich bezighouden met filmmuziek, theater-tours en enkele projecten in Nederland en België.

Spinvis weet niet precies wat het publiek gaat vinden van de nieuwe plaat. „De eerste is alweer elf jaar

geleden gemaakt. Ik ben nu elf jaar ouder en niet meer dezelfde. Tegelijkertijd heb ik een bepaalde stijl of signatuur. Het is mijn stem, mijn handtekening. Wat ik kan zeggen is dat het heel zorgvuldig, heel gedetailleerd gemaakt is.”

Zondag, 17.00 uur, Velvet, Voldersgracht 3, Delft.

Erik de Jong, alias Spinvis, treedt zondag op in cd-winkel Velvet.

ARCHIEFFOTO

Prometheus in de klei

NNT maakt van klassieker eigentijdse parabel

DELFT • Hij is de ultieme rebel en daarom wordt hij verschrikkelijk gestraft. Desondanks of misschien wel daarom heeft de figuur van Prometheus altijd tot de verbeelding gesproken. Het Noord Nederlands Toneel speelt vrijdag in Delft een eigentijdse versie van de Griekse klassieker.

Schrijver en regisseur Ko van den Bosch nam het stuk van de Griekse tragedie-specialist Aischylos stevig onder handen en dat resulteerde in ‘een hallucinerende sciencefiction-voorstelling met 6000 liter kleipap en Frank Lammers in de hoofdrol, zoals het gezelschap trots meldt.

Nog even terug naar het origineel. Prometheus is de (anti)held die het vuur van de goden steelt en het aan de mensen geeft. Als straf wordt hij aan de rotsen vastgeketend. Een adelaar pikt daar elke dag zijn lever uit, die telkens weer aangroeit.

Lastig om daar iets eigentijds van te maken, maar Van den Bosch kreeg hulp van de actualiteit. „Prometheus is de ultieme rebel. Hij blijft zich verzetten tegen de oude machthebbers, de goden. Het stuk is een jaar geleden gekozen, natte vingerwerk. Maar ik ben nog niet aan het schrijven geslagen of de Arabische Lente begint en de nucleaire installatie in Fukushima dondert in elkaar. Tegelijkertijd een meltdown van dictatoriale regimes en van ons geloof in de techniek. Prometheus is

Anna Schoen en Frank Lammers in ‘Prometheus’. FOTO REYER BOXEM

de link tussen beiden.”

Er zijn nog meer parallellen, volgens Joris Smit, die de rol van Gregs 2000 speelt. „Prometheus symboliseert ook de kunstenaar, die idealistisch en naïef moet zijn om elke keer weer de ‘ordinary madness’ te laten zien. De alledaagse banaliteit openbreken. Anders zien, anders voelen. Daarvoor sta ik in het theater. Daarvoor vecht je elke avond voor en met het publiek.”

Van den Bosch nam geen genoegen met een tragedie als algemene

parabel. Dat wordt duidelijk in het tweede deel van de voorstelling, die gaat over de straf. Geen ketens en rotsen hier, maar een bak vol kleiwater, waarin alles en iedereen grijs wordt. Die bak heet niet toevallig Almere, want daar maakt de PVV de dienst uit en wordt alles waar Ko van den Bosch in geloofde ‘om zeep geholpen’.

Frank Lammers, die de rol van Prometheus speelt, is zo mogelijk nog duidelijker. „Het is toch van de zotte dat de klojo’s die ons de shit in

hebben gewerkt, ons nu gaan vertellen wat wel en niet bewaard moet blijven?”

Het is niet heel makkelijk om de lijn van het oude verhaal nog te blijven volgen in dit stuk. Waar het om gaat is dat het vuur hier staat voor kunst en inspiratie. Maar wat doen de mensen ermee? Prometheus komt in de modder van Almere tot de conclusie dat er ergens iets is misgegaan.

Vrijdag, 20.15 uur, Theater De Veste, Delft.

DELFTSE TOEREN

‘Snowflakes: best aardig, maar een beetje pretentieloos’

Een reis door de Delftse muziekhistorie aan de hand van singles, door muziekarchivaris Jimmy Tigges. Deze week: After Tea.

‘When the snowflakes are falling on Amsterdam / I’ll be coming home to you’. Die ernstige belofte doet zanger/bassist Polle Eduard op de derde single van After Tea, uit 1968. Hij heeft nog even, want het plaatje wordt uitgebracht in de lente. Terwijl in Parijs studenten en arbeiders op straat de meirevolutie ontketenen, bestookt After Tea de wereld met lieflijke flowerpowerklanken. Muzikale zoetheit, gevoed door strijkers, viert de boventoon in deze niettemin knappe compositie van gita-

rist Ray Fenwick en toetsenist Hans van Eijck. De draaiorgel suggererende accordeonklanken van Van Eijck creëren een extra Hollands sfeertje. ‘Best aardig hoor, maar een beetje pretentieloos’, luidt het strenge oordeel van

de undergroundkrant Hitweek, die het rapportcijfer 5 uitdeelt. De opvolger *Peruquine Thomas* is een folkachtig nummer. Eduard: „Daarop speelde een sessiemuzikant viool. Die vond ik helemaal te gek, maar die man was dronken. Ray, Hans en ik hielden ‘m vast, zodat hij een beetje in de buurt van de microfoon bleef staan. Hij zal na een eerdere opname die dag wel een biertje tussendoor gedronken hebben.” Gaandeweg gaat de van bezetting wisselende groep steeds meer de ruige bluesrock-kant op. ‘De tijd van *Snowflakes On Amsterdam* behoort voor de nieuwe After Tea definitief tot het verleden’, schrijft de Haagsche Courant in januari 1970. „We zijn nu gewoon verder.”

stellen Polle Eduard, Ferry Lever (gitaar), Ilja Gort (drums) en Uly Grün (orgel). „Misschien dat daardoor ook de muziek die we maken niet zo gemakkelijk is. Een plaat van ons moet je echt een paar keer horen, die zing je niet een, twee, drie mee.” Top 40-hits blijven uit na *Snowflakes*. In 1984, dertien jaar na het uiteenvallen, geven Eduard, Van Eijck, Lever en Gort een eenmalig reünieconcert in De Maaspoort in Den Bosch. Nageslacht en vrienden fungeren als kinderkoor bij de eerste hit *Not Just a Flower In Your Hair*. „Met een touringcar vol kinderen reden we naar Den Bosch. Daar hebben we natuurlijk ook *Snowflakes* gespeeld.” www.jimmytigges.nl